

عنوان مقاله:

پیشنهادی برای طبقه بندی قالب های شعری ادب فارسی بر پایه نگرش پیشینیان

محل انتشار:

دوفصلنامه کهن نامه ادب پارسی، دوره 13، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسنده:

نجم الدین جباری - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده زبان و ادبیات، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

خلاصه مقاله:

قالب های شعری در ادبیات کلاسیک فارسی را می توان در سه رده طبقه بندی کرد: ۱. قالب های رسمی که برخوردار از واژگان بشکوه و آرایه های مدرسی و اوزان عروضی است و اغلب برای درباریان سروده شده است؛ ۲. قالب های نیمه رسمی که هرچند شاعران بزرگ در آنها طبع آزمایی کرده و شاهکارهایی را آفریده اند، اما اقبال دربار به آنها در مقایسه با قالب های رسمی کمتر بوده است؛ ۳. قالب های غیررسمی که واژگانی ساده و آرایه هایی زودفهم و اوزانی هجایی دارند و برای توده های مردم گفته شده و معمولا سراینده گانشان ناشناخته مانده اند. قالب های رسمی اغلب با اقبال و پادشاه دربار روبه رو می شد؛ این اقبال گاهی به قالب های نیمه رسمی هم می رسید، اما بهره قالب های غیررسمی، به دلیل مقبول نبودن در دربار، ماندن در ادبیات عامه و راه نیافتن به ادبیات نوشتاری و رسمی بوده است. با غور در متون گذشتگان می توان دریافت که نگرش پیشینیان، این طبقه بندی را همچون قانونی نانوشته پذیرفته و بدان پایبند مانده بود. جستار حاضر به شیوه تحلیلی-توصیفی، این پیشنهاد را مطرح می کند که اشعار کلاسیک ادبیات فارسی را می توان بر پایه نگرش جاافتاده پیشینیان که آن هم با توجه به اقبال دربار شکل گرفته بود، در طبقات سه گانه رسمی، نیمه رسمی و غیررسمی طبقه بندی کرد.

کلمات کلیدی:

قالب های شعری، طبقه بندی، ادبیات کلاسیک، نگرش پیشینیان، دربار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1631851>

